

Ombudsman Rotterdam breekt staf over huisbezoeken

Op vrijdag 2 november 2007 brengt de ombudsman van de gemeente Rotterdam, de heer M.H.J.M. van Kinderen, het rapport 'Baas in eigen huis' uit. Hierin velt hij een oordeel over de huisbezoeken die de gemeente aflegt. Het rapport kunt u lezen op de website van de ombudsman: www.ombudsman.rotterdam.nl

Dagelijks kloppen gemeentelijke diensten, al dan niet in teams of met woningcorporaties en energiebedrijven, onaangekondigd bij burgers aan. Zij willen een kijkje nemen achter de voordeur om burgers te controleren en zonodig te helpen. Inmiddels heeft de gemeente meer dan 30.000 van dit soort bezoeken afgelegd. Niet alle burgers zijn tevreden over de huisbezoeken. Naar aanleiding van diverse klachten besloot de ombudsman de praktijk van de huisbezoeken te beoordelen. Hij heeft het proces stap voor stap nagelopen en aangegeven op welke punten het misgaat. Het rapport 'Baas in eigen huis' bevat zijn bevindingen, conclusies en aanbevelingen.

De ombudsman erkent dat huisbezoeken een nuttig instrument kunnen zijn voor de gemeente, maar benadrukt dat de overheid niet vrij is om onbeperkt te inspecteren. Hoofdregel blijft dat een woning een overheidsvrije zone is en dat een burger thuis zelf de baas is. De ombudsman stelt vast dat huisbezoeken tot verwarring bij burgers leiden omdat ze verschillende doelen (repressie/controlle en hulp) dienen. Burgers blijft vaak onduidelijk wie er binnen komen en wat hun bevoegdheden zijn. Verder zijn de organisatie en verantwoording van de bezoeken onvoldoende geregeld, zodat buitenstaanders als de ombudsman, slecht kunnen controleren of ze behoorlijk zijn verlopen.

Het rapport bevat 48 interviews die een beeld geven van de gang van zaken: van de adresselectie via het binnentreden, het feitelijke huisbezoek tot aan de nazorg. De ombudsman stelt onder andere vast dat de selectie van adressen ondoorzichtig is en dat twijfelachtig is of netjes met informatie wordt omgesprongen. Verder dat burgers zich overrompeld voelen en dat het krijgen van toestemming niet goed is geregeld. Voor, tijdens en na het bezoek krijgen burgers onvoldoende informatie over de reden van het bezoek, hun rechten en verweermogelijkheden. Is de gemeente de voordeur eenmaal voorbij dan blijkt zij ruim te inspecteren en zich niet te beperken tot het onderwerp waarvoor zij komt. Ook laat de bejegening te wensen over. Deugdelijke rapportages over een huisbezoek zijn zeldzaam.

De ombudsman concludeert dat beter doordachte procedures nodig zijn om de rechten van burgers te waarborgen. Daarnaast moeten de organisatie en verantwoording van huisbezoeken op peil komen. Hij beveelt de gemeente aan om één beleid te ontwikkelen dat de bezoeken regelt. Het moet onder meer de verschillende doelen van bezoeken onderscheiden en verzekeren dat alternatieven worden afgewogen en dat het huisbezoek als *uiterst* middel wordt gebruikt. Is een huisbezoek nodig, dan leggen maximaal twee ambtenaren het af, zonder dat niet gemeentelijke instanties daarbij aanwezig zijn. De ombudsman vindt schriftelijke toestemming van de bewoner een vereiste.

Binnenkort zal de gemeenteraad zich over het onderwerp huisbezoeken uitspreken.
